

Poštnina plačana
v gotovini

IZŠTVO LJUBLJANI

1933

orlog

NAŠA ZVEZDA

LETO 1933-1934

NOVEMBER

LETNIK III. ŠTEV. 3

»Naša Zvezda«, dijaški kongregacijski list, III. letnik. V šol. letu 1933/34 bo izšel v desetih številkah vsakega 15. dne v mesecu. Naročnina za dijake 18 Din, za nedijake 25 Din. Posamezna številka 3 Din. Za Avstrijo 3 šil., za Italijo 7 lir.

Založnik in izdajatelj: Vodstvo dijaških marijanskih kongregacij v lavantinski in ljubljanski škofiji. Za založništvo in uredništvo odgovarja dr. Jože Pogačnik.

Uredništvo: Rokopise pošiljajte dr. Jožetu Pogačniku, Ljubljana, Kolezijska 1 ali dr. Ignaciju Lenčku, št. Vid nad Ljubljano, zavodi.

Uprava: Ljubljana, Križanke — Napoleonov trg 1 — Ček. nak. 16.098.

Tisk in klišeeji Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani (K. Čeč).

Vsebina 3. štev.:

Ta številka je posvečena Kristusu. — S Kristusom (Vrt — D. J.) — Modri Učenik (Alojzij Kambič) — Obisk pri Kraljici Poljske (Elbin Boje) — Brezmadežni (Sodalit Mariana) — Prošnje nikar ne odreci! (Pesem. Lojze Jože Žabkar) — Križ v polju (Pesem. Jože Cukale) — Delavec (Francè N.) — Življenje (Helena) — Borba za dušo (Povest. Ernst Drouven S. J. — Anton Koritnik) — Kongregacijski Obzornik — Povsod Boga — Platnice: Prleški Franček ma guč, Statistika naših naročnikov.

Praznik Brezmadežne 8. decembra

praznujejo dijaške kongregacije v Ljubljani takole:

Na vigilijo ob pol šestih zvečer:

za fante v Križankah,

za dekleta v uršulinski cerkvi:

- a) tiha adoracija pred izpostavljenim Najsvetejšim, četrt ure,
- b) govor,
- c) pete litanije Matere božje z ljudskim petjem.

Na praznik: zjutraj ob 7:

za fante v stolnici,

za dekleta v uršulinski cerkvi:

- a) praznični govor,
- b) sveta maša s skupnim sv. obhajilom,
- c) pesem Povsod Boga.

Dopoldan ob 11 v Unionu verska Akademija v Unionu s petjem, verskim govorom in deklamacijo.

Zvečer ob 8 v Delavski zbornici akademija z Igro apostolov.

MARIBOR praznuje podobno. Druga mesta prav tako. Vitezi in sestre Marije Matere: z vnemo in molitvijo se pripravimo na naš največji praznik! Vsaj nekaj mora vsak storiti.

III. letnik

1933-34

3. štev.

S Kristusom

Srednjeveška domišljija si je predstavljala preroke, kako stoje z dlanjo nad očmi in opazujejo daljna obzorja prihodnjih vekov. To simbolično iskanje v prihodnost je izraz judovske vere, ki je bila vera upanja v bodočnost, vera pričakovanja tistega, ki mora priti.

Kršćanstvo pa je vera uresničenja in dopolnjenja. Stara zaveza je pričakovala Odrešenika, mi ga že imamo v novi zavezi njegove Krvi. Za nas velja: *Pride pa ura in je že zdaj — et nunc est* — polnost časov, ko je Bog poslal svojega Sina, da bi prejeli posinovljenje (Jan 4, 5; Gal 4, 4). In mi smo spoznali svojega Odrešenika v ubogem, preganjanem Detetu, spoznali smo ga v Mladcu, ki je bil staršem pokoren, v Možu, ki je učil kakor nihče drugi, spoznali smo ga še posebno, ko je izkrvavel za nas in vstal iz groba tretji dan.

Habemus Salvatorem, mi že imamo Odrešenika in Voditelja! On je naš in mi smo njegovi! In vsem, ki se še ozirajo v bodočnost, ki še tipajo v negotovost, ki se oklepajo prevar in prividov, njim kličemo: Ze je bila ura odrešenja — *nunc est* — spoznajta ga in oklenite se ga, da bo tudi vaše veselje popolno. Stiska je v svetu, zares. Milijoni rok zastonj prosijo dela in kruha, medtem ko drugi žito požigajo in mleko, dojenčkom ukradeno, izlivajo v vodo. Morda bomo zato še doživeli, da se bo voda v kri spremenila in tekla naravnost v potokih... Še večja je stiska src, ki so oledenela v samogoltnosti, in stiska duha, ki mu je ugasla luč... Največja pa je stiska duš, ki ne vedo kam in ne morejo nikamor iz gnile temnice... Človek se je odtrgal od Boga, od ljubezni svojega Očeta, in zdrevil kot zdivjana žival v svojo lastno pogubo. Ljudje se imenujejo modre, pa so se poneumnili, polni vsakršne krivičnosti, hudobnosti, lakomnosti, zavisti, zvijače; obrekovalci, ošabneži, brez zvestobe, brez ljubezni, brez usmiljenja (Rimlj 1). Stiska je, zares! In vi si umišljate, da vas bo odrešila puška in politika, človeška modrost državniških konferenc, znanost in tehnika? Vam še ni dovolj žalostne smešnosti in prevar? Čemu se obotavljate spoznati in priznati pravega Odrešenika? Saj je postavljen za znamenje, vidno z vseh strani, ljubljen in tudi sovražen kot nihče drugi zaradi svoje ljubezni. On ima ranjeno Sree, od ljubezni, ranjene noge in roke od svojih potov za nami. Samo on more pomiriti ljudi med seboj, da si bodo bratje in sestre, ne pa volkovi in hijene, zato, ker more spraviti vse ljudi tudi z Bogom in Očetom. Združuje v sebi in po sebi časno in večno, telesno in duhovno, naravno in nadnaravno, nebo in zemljo, Boga in človeka v harmonično enoto — *fecit utraque unum* — ne v kakšnem meglenem panteizmu, pač pa v življenjsko in organsko skupnost, kjer zadobi vse poedino še lepši sijaj in svojo pravo vrednost. Premostil je vse globoke prepade — *immensum chaos* — vseh na-

sprotstev, edini srednik med Bogom in ljudmi — mediator Dei et hominum, homo Christus Jesus. Bog je postal človek, da bi človek spet postal božji, prejel spet božjo podobo, katero je izmaličil na sebi. Ste se že kdaj poglobili v njegov evangelij, v njegovo blagovest, v njegove blagre? Kristus in njegov nauk popolnoma razsvetljuje in zadovoljuje človeški razum. Kristus in njegove zapovedi ublažujejo vse ostrine človeškega sožitja na zemlji in izlivajo mir v izmučena srca. »Pridite k meni vsi in našli boste mir svojim dušam.« Pristopite h Kristusu in njegovi Cerkvi, kateri so izročeni vsi Kristusovi zakladi modrosti in ljubezni, ki je znanilka in delilka življenja in odrešenja. Non est in alio aliquo salus — po drugih poteh rešenja ni, in drugega temelja nihče ne more položiti razen tega, ki je položen, in ta je Jezus Kristus (1 Kor 3, 11). Kaj si mašite ušesa, da ne bi slišali, in zapirate oči, da ne bi videli? Pazite, da vas ne bo resnica sama sodila in obsodila. Trikrat pravi sv. pismo, da se je odprlo ljudem nebo, in vsakokrat se je zaslišal glas: Njega poslušajte — ipsum audite! Kristus včeraj in danes, isti tudi na veke — in saecula: edino katoličanstvo ima bodočnost (Hebr 13, 8).

Marijina in Kristusova mladina! Svet išče danes voditeljev in odrešenikov. Mi ga imamo in v njem je posebljeno vse dobro, brez najmanjše sence zlega. On je Bog naš, in mi ga molimo; je pa tudi človek in brat naš, našega rodu in naše krvi, in zato smo ponosni nanj. Naš Voditelj je eden izmed nas in njegov človeški razum in njegova človeška volja mora dajati vesoljnemu življenju njegov globoki in bitni ritem, mu mora biti merilo za utripanje srca. In nam vsem, ki smo k odrešenju poklicani, je namenjeno in zaukazano, da naj postanemo njemu podobni — conformes fieri, otroci božji in popolni ljudje.

Mi smo s Kristusom, fantje! Istih misli z njim in istih želja. Z nobenim svojih dejanj ne podiramo in z nobeno svojih misli, želja in besed mu ne nasprotujemo: z njim delamo in zbiramo in gradimo. Mi sodelujemo z njim, z njegovim delom v naših lastnih dušah, in z njim trkamo na vrata drugih duš, da se odprejo njegovi milosti, ki je pripravljena vsem, ki so dobre volje in resno iščejo rešenja. Danes se naši tovariši še krohočejo, ko jim profesor bere vabilo nadpastirja k proslavi Kristusa Kralja. Tu je potrebna remedura: kdor danes ne bi imel nič reformnega duha v sebi, ne bi bil naš. Mi Kristusa ljubimo, kakor fant ljubi: z dejanji in žrtvami. Delajmo in gradimo!

Kongreganistinja, ti si sklenila zvezo s Kristusom na življenje in smrt. Trdno stoj! Marija je s Kristusom naša soodrešenica: bodi tudi ti. Trdno stoj na straži pod križem. Zenski svet je že izdavna poznal ondulacijo, danes pa je v modi celo trajna ondulacija, to se pravi: zdaj gori zdaj doli, venomer. Mi ne moremo tako: pri svoji »sladki« jutrnji molitvi zvesta, med dnevom pa nezvesta nevesta. Danes, ko dijakinje zasmehujejo fante, ki še molijo, je ljubezen do Kristusa grenka, in naš zgled mora biti mulier fortis — močna žena. Danes moramo živeti od zavestnega osvajanja vsega, kar se da, za Kristusa Kralja.

Razni voditelji se danes trgajo za mladino. Mi smo že oddani! Združeni s Kristusovo mladino vsega sveta nosimo Njega na svojih ramenih in v svojih dušah v poganski svet. Naš program je Njegov evangelij, nauki papežev in navodila naših verskih organizacij.

Pozdravljeni, kristonosci!

Vrt — D. J.

»Mladostno veselje naj vas spremlja. Potrebno je kot izraz onega optimizma, brez katerega si zdravih mladih let ne moremo misliti. To veselje je potrebno, ker je navadno spremljevalec dobrih del in čiste vesti. Kako pravilna se nam zdi tako stara beseda: Bene facere et laetari! Dobro delati — in biti vesel! To je beseda, ki bi jo morali mladi dijaki vzeti za svoje geslo.«

Papež Pij XI. v nagovoru na kat. ital. akademike, 14. septembra 1933.

Leo Samberger :

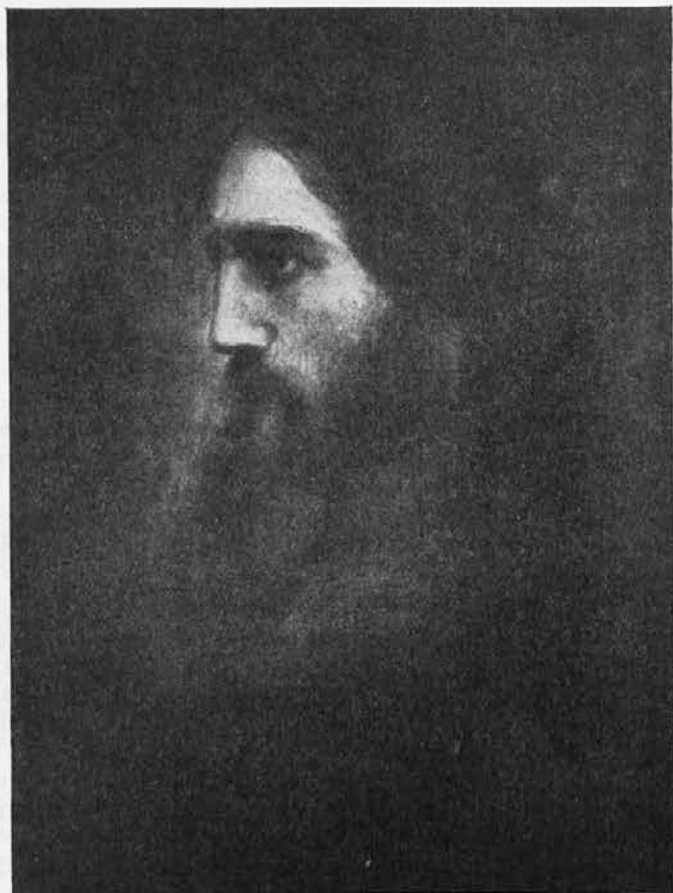
Kristus

*„Lepši si ko človeški
otroci,
milina je razlita na
tvojih ustnicah,
zato te je Bog blago-
slovil na veke.“*

Zato :

*„Svojo pesem pojemo
Kralju.“*

(Psalm 44.)

Modri Učenik

»In Jezus je napredoval v modrosti in starosti pri Bogu in pri ljudeh« (Lk 2, 52). Eden izmed izklesanih stavkov sv. pisma, ki zastira dober del Gospodovega življenja, a se prav tako svetlo dviga iz njega slika, kot jo poznamo iz let njegovega javnega dela. Veličastna je ta slika. Življenje v njeni luči se razpleta v čudovito lepi realnosti. Iz njega izžareva božji mir njim, ki so dobre volje. —

Modrost življenja. Vse šole jo posredujejo, se zanjo prizadevajo in kdo bi jim odrekol voljo! Pa se rado kar na celem podira, kjer je modrosti preveč in premalo življenja. Ne najdeš knjige, ki bi tako kipela od dejavnega življenja in božje modrosti, kot je knjiga veselega oznanila; nobenega življenjepisa, ki bi tako živel in osvajal.

Vsaka minuta, vsaka ura zanj je napredek. Ljudje to čutijo, tako samo ob sebi jim prihaja, da se že več ne čudijo. Zastrme še takrat, ko jim daje življenjske odgovore, začudeno se vprašujejo, ko jim modro tolmači sv. pismo, ki se ga nikdar učil ni, kot vedo, ne doumejo pa, ko jim pove: »Moj nauk ni moj, ampak tistega, ki me je poslal« (Jan 7, 16). Še to nekaterim zastonj pove: »Če hoče kdo njegovo voljo izpolnjevati, bo spoznal, ali je ta nauk od Boga, ali govorim sam od sebe.« (Istotam.)

Njegova pot gre premočrtno. Preko uspehov in neuspehov do zadnjega strahotnega poraza, ki zagori v neugasno zmago odrešenja. To je namreč volja njegovega Očeta in »tako delam, kakor mi je naročil Oče« (Jan 14, 31), je označil temeljno premiso, tolikrat poudarjeno kot žlahten sad svoje ljubezni do Očeta. Nobenega vprašanja, nobenega oklevanja, le enkrat je njegova duša vznemirjena in »kaj naj rečem: Oče reši me iz te ure? A za to sem v to uro prišel« (Jan 12, 27). Ljubezen vse premore, vse prenese, vse potrpi. Tudi človeška srca naj bi zaplamtela v božji ljubezni. Mar ni ta želja, to naročilo centralna točka njegovega testamenta, njegovega poslovnega govora: ostanite v moji ljubezni. Izraz te ljubezni pa je: »Ako me kdo ljubi, bo moje besedo spolnjeval« (Jan 14, 23).

Gospod je polagoma polagal v duše svoje zapovedi in jih pojasnjeval. Poslušali so ga radi. Cele dneve so vztrajali pri njem. Njegova modra beseda je vžigala. Pa je plamen prav tako ugašal, sproti, polagoma. On je to vedel in jim ni prikrival, kot vemo iz prilike o semenu. Ves program našega življenja pa je zagnil v svoji znameniti pridigi na gori. Hočeš zdraviti sebe in človeštvo in morda niti še ne poznaš Mt 5, 6, 7? In veš, kaj pravi Gospod tam na koncu? »Ne vsak, kdor mi pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo; temveč kdor spolnjuje voljo svojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo« (Mt 7, 21).

Tako se je treba večkrat odreči samemu sebi, bolje razpihati, razpršiti v duši megle, ki zastirajo jasen pogled, in spoznati, da dušno ravnovesje tvori harmonija med tvojo in božjo voljo. Potem je vse tako enostavno, brez tistih ostrin, ki se jih že vnaprej bojiš, potem lahko uvidiš, da je v resnici Gospodov jarem sladak in njegovo breme lahko. Prenašati težo dneva, fizične in dušne napore, trgati se z notranjimi sovražniki in odbijati napade zunanjih, biti vedno dosleden v besedi in še bolj neodjenljiv v življenju, kajpada to ni igrača, a pojdi na pota in steze palestinskih goličav in spremljaj svojega Gospoda, njegovo delo, njegovo utrujenost, njegovo sočutnost, njegovo doslednost, njegovo iskrenost in odločnost proti mnogim in vplivnim neprijateljem. Kako jih prijemlje! Ne z rokavicami, marveč večkrat s trdo besedo — tako te Gospodova modra beseda, z zgledom podprta, uči in vabi, da ubereš pot za Njim.

Saj je čisto prav, da se zanimaš za one, ki z ostrino svojega razuma skušajo doumeti svoj in tvoj pomen in namen življenja. Gotovo pa ni v redu, če katoliški izobraženec ve naštetih razne filozofske sisteme in mnogotere njih očete in zastopnike, nikoli pa se ne vglubi v modrost evangelija.

Za kongreganista, kongreganistinjo pa je evangelij neobhodno potreben vademecum. Kristus pa je naš Kyrios, naše življenje z njim stoji in pade. Z njim hočemo stati in iti med svet!

Alojzij Kambič

»Glejte, kako dobro in prijetno je, če bratje prebivajo skupaj«

Nižješolci iz DK pri sv. Jožefu v Ljubljani smo pekli kostanj na savskemrodu!

Obisk pri Kraljici Poljske

Lani me je zaneslo med Poljake. To je bil nov svet zame. Kaj neki je s temi severnimi Slovani in njihovo veliko deželo; kako polje v njih kri prednikov; kakšno je to ljudstvo, njegov značaj, njegova narodna, verska zavest? Vse to me je končno zanimalo, vse to in še marsikaj sem spoznal iz bližine. Mnogokaj sem videl in slišal, marsičemu sem se strmé čudil. Saj je značaj tega ljudstva tako podoben našemu slovenskemu, le drugačno zgodovinsko okolje ga je oblikovalo in drugačen veter vleče po njih prostrani ravnini vse od samotnega Baltika pa tja do poljskih Alp — Tater.

1. Ostrobramska

Częstochowo — njihovo Brezje sem si prihranil za povratek. Nikdar nisem mislil, da bom prišel celo v najsevernejše in najvzhodnejše mesto Poljske — Wilno, čeprav sem slutil in trdno pričakoval, da bi se mi tam še najbolj mogel odkriti nov svet. Ta tiha moja želja se mi je izpolnila. Ze Lwow, čeprav sem se mudil v njem le dva dni, me je močno mikal. Saj sem čul med vojno to ime tolikokrat v zvezi z bivšo Galicijo! Nekega januarskega večera me je pripeljal tja popoldanski brzec iz Krakówa. Naslednji dan sem si ga ogledal v snegu. Zvečer sem bil gost pri tamkajšnjem Slovencu, docentu na politehniki. Nekaj čudnega je, kako blizu smo si Slovenci v tujini! V domovini bi mu morda stisnil roko ali ga celo samo pozdravil tako mimogrede, v tujini pa bi se neznanca objela in poljubila. Wilno pa je bilo zame še posebno privlačno. Morda že samo zato, ker je na zemljevidu tako visoko tam gori...

O polnoči sem vstopil na varšavskem kolodvoru na vilnski brzovlak. Nazaj grede sem sklenil voziti se radi krajev podnevi. Vendar pozneje nisem storil tako. Tema se je namreč gori grede pričela umikati že ob dveh, ob treh pa sem že v Białymstoku užival krasen sončni vzhod. Dovolj sem imel prilike, razgledovati se po gozdnati, sem pa tja vzvalovani ravnini.

Vožnja v Wilno... Rad bi bil stopil pogledat še v bližnjo prestolnico Kaunas, da bi spoznal malo še Litvance, pa je žal obmejni promet še zdaj zaprt in bi moral po velikem ovinku preko Rige. Iz hodnika vlaka je udarjala nemščina; fant in dekle, očitno študenta, se glasno pogovarjata o šolskih predmetih. Zanima me, kam gre njiju pot. Ob priliki ogovorim fanta po poljsko. Ne zna. Pove mi, da je Žid iz Rige in se vozi že drugo noč prav doli z avstrijskega Dunaja, kjer študira višjo trgovino. Ta doživljal in pa razgled po tej severnovzhodni okolici me je poleg prejšnje zavesti in slutnje, da me Wilno iznenadi s nečim doslej neznanim, zazibal v nestrpno pričakovanje...

Na kolodvoru v Wilnu... Pozdravi me iz gruč ljudi znanec iz Waršawe. Tiste dni so imeli tam zborovanje poljski akademiki »odrodzeniówci«. Opozori me mimogrede na široka gumijasta kolesa vilnskih kočij; taksijev skoraj ne vidiš v Wilnu, tudi tramvaja ni, ves promet se vrši z avtobusi in tihimi kočijami. Mesto šteje poldrug sto tisoč; skoraj polovica je židov, kot običajno v poljskih mestih. Pozneje sem obiskal tudi vilnski getto. Tudi za Litvance sem se zanimal, saj še vedno sanjajo o Wilnu kot svoji prestolnici. A ni se mi posrečilo; premalo jih je ostalo, da bi jih bilo čutiti...

Pri vходу skozi Ostro Bramo sem obstal. Nedavno sem videl v Zagrebu nekaj podobnega, vendar v tej meri ne: nad vhodom starega obzidja se nahaja Marijin oltar, v obstranski zidini pa kor; vhod — glavni dohod s kolodvora v mesto — zapirajo verniki, ki z dvignjenimi glavami upirajo oči na oltar in spremljajo sveto daritev. To se dogaja slednje dopoldne vsako uro

tu sredi mesta, sredi ceste, sredi glavne žile s kolodvora v središče; vozovi morajo napraviti ovinek. S težavo se prerineva s tovarišem skozi gručo vernikov, tam zbranih in zaglobljenih v molitev. Pobožnost Poljakov sem imel priliko spoznati že prej, njihovo posebno češčenje Marije pa sem občudoval v majniku v Lublinu, v Wilnu in zlasti še v Czestochowi. Kdor hoče videti zaupno in vdano molitev, naj gre med Poljake! Pri nas le vse preveč molijo ustnice in premalo se morda otresemo opravkarstva in posvetnjaštva z ulic in cest, ko stopamo v svetišče... V poljski molitvi je nekaj resnejšega, globljega; imaš občutek, da si med verniki, ki se resnično pogovarjajo z Bogom in ki se ne sramujejo vsak čas zrušiti se na tla pred Njim. V Waršawi in Czestochowi sem zares videl ženi, ki sta ležali med vso daritvijo z obrazom na golih cerkvenih tleh... Pri vstopu v cerkev se malone vsakdo kleče na obeh kolenih prikloni do tal in jih poljubi. To je potem čisto drugo, nekam svetu odmaknjeno občestvo vernih, ki te zgrabi... Le nerad sem sledil tovarišu, ki me je hotel pripeljati k drugim zborovavcem, znancem iz Lublina. Tisti dan je bila sobota, a svete maše se tu bero dnevno vsako jutrnjo uro. Ljudstvo se tu zbira številno, s tihimi prošnjami do Ostrobramske Matere Božje. Naslednjega dne, potem ko so mi razkazali mesto in njegove znamenitosti, sem bil še tik pred odhodom pri službi božji tam pri Ostri Brami. Sam škof vilnski jo je opravljal; ob koncu je imel nagovor in blagoslovil potem društveno zastavo.

2. Czestochowa

Wilno me je iznenadilo s svojo Ostro Bramo, v Czestochowo pa sem bil zatrdno namenjen ves čas od začetka. Saj smemo resnično pritrditi Poljaku, da ni videl Poljske, kdor ni bil v Czestochowi. Res ne more prav spoznati naroda, kdor se ni zanimal za njegovo vernost. Czestochowa pa je živo in osrednje svetišče vse Poljske, božja pot, ki prekaša najbrž vse evropske. Zakaj, kje je še ohranjena stara navada, da romarji hodijo po tedne peš, da obiščejo svojo Pomočnico in Zavetnico. Tu na Poljskem to ni zlagana fraza: uro za uro prihajajo romarji v gručah iz bolj ali manj oddaljenih krajev razsežne Poljske. Za svojim zastavonošo stopajo. Dvajset, trideset, petdeset jih je v sprevodu, tihih, odgovarjajočih samo na glasno molitev in skupno petje, upognjenih in utrujenih: mladina, žene, možje, starke, starci. Resnično te mora ganiti ta iskrena molitev romarjev, njih glasno prepevanje starih, svetih Marijinih pesmi, ko stopajo po poljskih poteh svoji Kraljici nasproti...

V Poznanju sem se bil nekoliko odpočil od nočne vožnje iz Gdinje in pripravljen za novo tako nočno pot v Czestochowo. Hotel sem dospeti tja zjutraj, da prisostvujem pobožnostim. Czestochowa je malo trgovsko mesto z okoli štiri-deset tisoč prebivalci — poljski Lourdes. Izstopivši na postaji sem že hotel vprašati uslužnega postrežčka, v katero stran naj zavijem s kolodvora, kar zaslišim glasno prepevanje v zboru. Bili so to czestochowski romarji... Mala procesija vernikov se pomika po cesti z zastavo na čelu bliže in bliže. Najboljši kažipot, si mislim! Počakam in se jim pridružim. Opazujem te znane kmečke obraze in imam občutek, da sem doma med domačini, ki jih nisem videl že pol leta. Takih romanj, žal, ni več pri nas. To so vam obrazi, polni askeze in pokore, hoja pa je vsa utrujena, opotekava. Stari in mladi. Nič narejenega, hinavskega in namišljenega. V levici culo ali cekar, obnošen, polpolomljen staromodni dežnik, v desnici palico, opleteno z rožnim vencem. Zastaven mož nosi pred seboj odprto staro knjigo z velikim tiskom in moli na glas iz nje naprej, drugi za njim odgovarjajo in pojejo zateglo cerkvene popevke, Materi božji v čast... Zdaj so na cilju, le še nekaj sto korakov imajo pred seboj. Bog ve, odkod prihajajo, koliko časa so na potu? Sam romar, se jim pridružim. S počasnimi koraki spemo

navzgor. Samo to vem, da nisem še nikoli prej začutil toliko, kako je Bog ljudstvu blizu, kot takrat ob preprostih popevčicah tistega spreveda... Kake petdeset korakov smo še imeli do obzidja, ki zapira svetišče, ko smo obstali. Vsenaokrog so stale stojnice, domačini so ponujali prenočišča. »Hvala, opoldne se že odpeljem,« odgovorim. Ljudem iz gruče niso ponujali; vedeli so najbrž, da bo njih prenočišče skromnejše, morda celo trda klop v cerkvi. Fanta iz skupine vprašam, odkod so. Tam iz okolice Krakówa nekje; ves teden so rabili... Presunilo me je, ko sem gledal te izdelane postave. Čakali smo kakih deset minut pri znamenju duhovnika, ki prihaja dotod vsaki skupini nasproti. Nekdo ga je bil odšel klicat. Molijo skupne molitve, nato nagovor. Za božjo voljo, saj komaj stojé in zdaj še pridiga, si mislim. Obkolili so ga. On pa jim je stoječ na vzvišenem kamenu govoril o kesanju, odpuščenju grehov, o pokori. Po končani pridigi so stopali za njim do cerkve in vanjo. Za hip je nastal v majhni, stari cerkvi nemir: vstopili so novi romarji in se za svojim križem prerili do ospredja. Pokleknili so, popadali na kolena pred Marijo in zavladata je tišina. Od časa do časa le se je oglasil zvonček v ministrantovih rokah. Pred osrednjim oltarjem Czestochowske so se vrstile svete maše druga za drugo. Zdaj pa zdaj je prekinil tišino globok vzdih, podoben zapuščenemu, že dolgo pridrževanemu joku ali pa glasnejši poudarek molivcev, ki so zrl neprestano v podobo Kraljice Poljske: Krolówa Korony Polskiej, módl się za nami...! S težavo sem se preril ob strani bolj v ospredje. Bil sem popolnoma zrušen sredi tega živega občestva vernikov pred poljsko Čudodelko. Spomnil sem se romanja na Monserrat, v Lourdes, Altötting, a Czestochowa mi je bila zaradi narodne sorodnosti najbližja. V teh vernikih sem spoznal toliko neposredne pristnosti in prvotne naivnosti. Ni jim znano udobje mest in njih grdobja, prihranjena jim je vsa nervoza mehanične civilizacije, poznana jim je le revščina trdega življenja tam zunaj v prosti, svobodni, živi prirodi poljskih ravní. Tam poteka njih enakomerno življenje, od onod prihajajo zdaj iskat še Njenega blageslova. Ti pa si bil prišel od daleč, preromal si mnogo križem sveta, od mlade pameti že iščeš in gloješ v spoznanje, hoteč odmotati zadnjo življenjsko skrivnost. Tu je pred teboj, čisto preprosta, naravna in otroško naivna. Vse drugo je zmota, blodnja, laž... Če bi bil prej nevernik, zdaj moraš verjeti, da deluje v tem skupnem, trdnem zaupanju in živi, preprosti veri teh vernikov-trpinov neka silna božja milost, božja ljubezen, ki dela čudeže. Že človeška ljubezen, ki je samo medel odraz in odsev božje, dela čudeže, kaj šele, če se iskreno spoji z božjo. Vsake pol ure pristopi drug mašnik, verniki vztrajajo in še vedno novi prihajajo v gruče. Ne moreš se skoro ganiti. Živa zaverovanost v pričujočnost mogočne Čudodelke, ki sprejema zdaj in zaslišuje svoje zemske častilce-domačine, te tako silno obide, da pozabiš na vse drugo, na lastno utrujenost in svet tam zunaj. Zdelo se mi je, da sem čisto v nekem drugem svetu, kjer ima svoj smisel samo še skrb za silne dušne potrebe, ki so ti bile do sedaj skoro neznane. V tem skrivnostnem okolju se ti odkrivajo druga za drugo. Zaslutiš vso blaženost občestva nebeščanov v nasprotju z revščino prebivalcev v tej dolini solzá in bede, na katero pozabljaš. Tedaj pa mahoma zavrešče orgle s silnim glasom, zvonci zazvone. Na oltarju opaziš, kako se zastor preko Marijine slike polagoma spušča. Še zadnji vzdih, zadnje prošnje, zadnji pozdrav — — — Ta dogodek ti mora privabiti solze v oči in te pretesti do mozga.

Z Bogom Marija, Matko Boska, Czestochowska, z dvema razama na desnem licu! Poljski narod je srečen pod Tvojim varstvom. Ves prevzet od vsega, kar sem tam notri v občestvu poljskih vernikov tisto dopoldne doživel, sam poživljen in očiščen, sem se napotil na postajo, da se odpeljem v Kraków. Poleg starega poljskega ljudskega cerkvenega petja pri majniških pobožnostih in poleg Ostre Brame v Wilnu je bila Czestochowa moje najlepše doživetje — — —

Elbin Bojc

Marijin vitez

Slika v grajski kapeli v Vel.
Nedelji

Brezmadežni

Pred Teboj sem, Brezmadežna! Tvoj otrok! Sredi nevarnosti greha in polna hrepenenja po liliji. Tvoj brezmadežni praznik dehti po lilijah. Zaklenjen vrt si, poln lilijske dišave. Mati, čuvaj mi lilijo v duši!

Pred Teboj sem, Brezmadežna! Tvoj otrok! Sredi teme in polna koprneče želje po luči. Tvoj brezmadežni dan je luč v temo stoletij in v rajsko svetlobo vekov. S Soncem si obdana. Mati! Bodi mi luč na moji poti, ki v časnosti hiti, da se v večni luči ustavi.

Pred Teboj sem, Brezmadežna! Tvoj otrok! Sovražnik k Bogu težečih sil, jeza me obdaja. A dušo mojo neutolažljivo žeja po ljubezni. Tvoj brezmadežni praznik je od Boga za vse veke postavljen spomenik ljubezni božje. Moja duša je ne pojmuje polno, a blažilno gorko jo čuti moje srce. Mati!

Pred Teboj sem, Brezmadežna! Tvoj otrok! Poslušam. Čudno razglašena je pesem sodobnikov... Pevajo pesem mesu in ubirajo himno uživanju... Svojo pesem naslavljajo z bratskim naslovom, a v svojih delih iščejo sebe... Brezmadežna! Tvoj praznik peva spev učlovečenemu duhu, da poduhovljeno meso more živeti življenje Večnega. Tvoj praznik doni himno, ki opeva božje detinstvo in odkriva svetlo resničnost medsebojnega bratstva... Mati! Uglasi strune moje duše, da zvene v ljubezni do duš in v vsakem tresljaju oznanjajo bratsko ljubezen in sestrsko plemenitost!

Brezmadežna! Tvoj praznik: Cveté naj nam v liliji, razžarja naj se nam v luč, ogenj ljubezni naj nam bo in po rajskih napevih ubrana pesem ljubezni!

Zato: Marija, izvolim Te znova za svojo Gospo, Zavetnico in Mater!

Sodalis Mariana

Prošnje nikar ne odreci!

(8. december 1933.)

Brezmadežna!

*Rad bi se sklonil pred Tvojim imenom
in Ti povedal, da nisem še Tvoj,
pa ne morem;*

nekaj v srcu mi brani:

»Najmlajši, kot bil si, še dalje ostani!«

*Rad bi si zlomil verige, ki vežejo róke
na nizke stvari, ki zaslužijo in so priskutne,
ki trgajo misli, v Tvoje naročje hiteče,
in ubijajo želje, gorkó za Teboj hrepeneče — — —*

*Rad bi si strgal umazane cunje,
ki so jih bratje bratu našili na bolne oči,
te so, željne svetlobe in sonca, že kar obledele;
rad bi besede krilate odgnal, da bi mrzle
me v duši več ne bolele — — —*

*Rad bi: volja gori kakor plamen na silni grmadi.
Rad bi: želje se pnó kakor stolpi gotskih svetišč.
Rad bi, da Tvoje roké bi me toplo za hip vsaj objele.
Rad bi, da Tvoje roké bi v naročje me k Detetu vzele!*

Brezmadežna!

Rad bi, in želja na glas kakor zubelj mi plameni!

Rad bi, in volja na glas jekleni:

Mati, otroku najmlajšemu prošnje nikar ne odreci! —

Lojze Jože Žabkar

Križ v polju

*Nad zlatim poljem križ stoji
v križišču cest osamljen, zapuščen.
Na vse strani
so se ljudje razšli,
smejoč se v rdeči strasti...*

*Jaz na cesti sam strmim
in hodim, blodim,
bolan obraz v dlani tiščim,
da ne ugledam teh oči
in strašne Tvoje zapuščenosti,
moj Bog, moj Bog!*

*Gospod, v objem razširjaš svoje róke,
čez lice kaplja Ti krvavi dež...
Ah, rad
bi v Tvoje rane skril obraz!
Ah, rad
s Teboj zajokal bi na glas.*

*Nikogar ni,
le veter v klasju sam ječi...*

Jože Cukale

Delavec

Počasi se je mesec splazil na nebo. Kmalu je svetla mesečina oblila strehe in se potopila celo na ceste. Mehke sence so stopile na ulico in za hip oživele. Tako oživijo mrliči opolnoči na pokopališču in sedijo na grobovih, dokler jih ura ne pokliče nazaj domov.

Po cesti so hiteli ljudje, se pozdravljali, govorili glasno in hrupno. Šel sem med njimi. Mlad in vesel.

Zdaj se spominjam, da so se ljudje tako smejali. Smejali so se in nisem vedel, da je njih smeh samo na obrazu. Nisem vedel, da so bila njih srea temnejša od noči.

Samo eden se ni smejal.

Pred menoj je stopal človek. Visoke, težke škornje je imel na nogah. Počasi je šel pred menoj, glavo je imel nalahno sklonjeno kakor v žalostnih mislih. Pa je imel na rokah le otroka in mu s toplim dihom grel mrzle ročice.

Bil je delavec. Spoznal sem to iz njegove sklonjene postave, iz njegove siromašne obleke, iz njegovih žalostnih oči, kadar se je nenadoma ozrl in me pogledal. Vsi delavci so taki. S sklonjeno glavo gredo po cestah in le včasih pogledajo na človeka, ki ga srečajo. Kakor bi iskali v njegovem srečanju malo ljubezni in usmiljenja.

V senci, ki je padala na cesto, sem zagledal beračico, ki je jokala. Cunje, ki jih je imela namesto obleke, so ji komaj zakrivalo telo, večer pa je bil hladen in veter nas je spremljal. Sedela je na pragu lepe, visoke gostilne. Skoz okno sem videl, kako so plesalci vzdigovali prah, in slišal zateglo vresčanje harmonike. Toda glasneje sem čul jokajočo starko.

Dolga procesija veselih ljudi je šla mimo nje. Nihče je ni maral slišati, še ozrl se ni nihče nanjo, kakor bi se sramoval, da je vesel in zapravlja denar, ko ta starka morda že dolgo časa ni videla niti črnega kruha.

Prišel je delavec do nje in obstal. Z eno roko je stisnil otroka k sebi, z drugo je segel v žep in vrgel nekaj v roke objokani starki. Potem je hitro odšel naprej.

Starka je pogledala name, da sem se zdrznil. Od sramu mi je zagorel obraz. Če bi ne bilo toliko ljudi! Tiščal sem drobiž v pesti, pa nisem vedel, kaj bi. Hitro sem stopil za drugimi. Ko sem bil že precej daleč od nje, sem se ozrl. Žalostno je gledala za menoj.

Bila je že noč in visoko nad smejočimi se ljudmi se je božilo neskončno biserno nebo.

France N.

Življenje

Med množico tovarniških delavcev in delavk sem hitela po pustih in mračnih Poljanah. Zdelo se mi je, da me ta delavska masa nese s seboj, kot da sploh nimam več lastnega cilja. In vendar! Na koncu Domobranske vojašnice sem krenila na desno. Čutila sem, kako se je okrenil del domov hitečih delavcev za menoj, čutila sem poglede za seboj. Nehote sem povsila glavo in pospešila korak.

Še nekaj stopinj in že sem odprla vrata mestne ogrevalnice. Spreдай, na desni in levi, povsod vrata. Kam? »Nazaj«, mi je šepnil nekdo, »vstopi«,

Čudno je dejstvo: Krščanstvo, ki se zdi, da ima samo srečo v večnosti za svoj cilj, nas napravi srečne tudi v tem življenju. (Montesquieu.)

Česar si sam kriv, ne dolži razmer.

(Kato.)

je milo zaprosil drug glas. Potrkala sem na srednja vrata in jih odprla. Kakor brezno je zazijala pred menoj soba, vsa zavita v polmrak. Le nejasno sem videla na deskah ob desni in levi temne postave. Daleč zadaj je stala žena z otrokom v naročju. »O Bog! Ne daj, da bi bila tu!« sem krčevito zaprosila. Mračna temina te velike revščine mi je legla na dušo, da sem vzdrgotala. »Želite?« se je izvilo iz teme pred menoj. Zopet sem se stresla in le s težavo vprašala: »Ne biva li tu vdova s štirimi otroki?«

Potrkala sem in vstopila v kake štiri metre dolgo in za dolžino postelje široko izbo. Zadaj na postelji sta sedela Zlatko in Bonka, pri mizi je stal Edi, pri štedilniku pa je uboga mati pestovala desetmesečno Mileno.

»Kako živite tu notri?«

»Težko, pa sem vendar vesela, da mi ni treba biti tam,« in pokazala je z roko proti sobi s temnimi sencami v temnem mraku. »Edi, Milenca in jaz spimo na postelji, Zlatko in Bonka pa na tej mizi,« in prestopila se je, da sem laže videla ležišče.

Nekaj težkega mi je padalo na srce, dušilo me je in davilo v grlu. Povedala sem, kar sem morala, a uboga žena me je še vedno zadrževala. Pri-povedovala mi je, v moji duši so vstajale slike...

Z globoko povešeno glavo in motnimi očmi sem se vračala domov. V duši je divjal vihar. Ali je to življenje? Ali je tako življenje sploh vredno življenja? Zakaj dopušča tako življenje On, ki je sama ljubezen in dobrota? V duši je vedno silneje divjal vihar.

Dospela sem do križa na drugem koncu vojašnice. Z bolestjo v duši sem se ozrla v Križanega in molče vprašala: »Zakaj, o zakaj dopuščaš tako bedo, Ti, večna Dobrota?«

Molčal je na križ razpeti, a Njegovo smrtno muke izražajoče obličje mi je na nemo vprašanje dajalo nem odgovor: »Zakaj ne iščete življenja v meni, ki sem njegov edino pravi vir?«

Potihnil je vihar in kakor razodetje mi je zvenelo v duši: »Ne za to, za večno življenje je ustvarjen človek.« V svitu večne zarje dobi ta beda smisel in postaja lažja.

Helena

Delamo!

Uprava razpošilja

»Našo Zvezdo«

Soba stolne DK

Morske Zvezde

Borba za dušo

(Godi se na Poljskem. Spisal Ernst Drouven S. J. Prevel ravn. Anton Koritnik.)

(Konec)

Grofica pripoveduje s solzami v očeh, da se Ivan čez dan skoraj nikdar ni zavedel. Zdravnik še daje upanje, pa je vendar priporočil, naj dajo otroka prevideti.

»Samo zaradi varnosti...« skuša grof gospo pomiriti.

»Danes popoldne ob štirih mu je župnik podelil svete zakramente. Poslej se mu je še poslabšalo. Ivan...«

»Oprostite, prosim, gospa grofica,« jo prekine duhovnik. »Prošnjo imam do vas. Gotovo imate bolniško sestro pri dečku, sicer bi Vas ne dobil tukaj. Ali bi mogel s to sestro spregovoriti nekaj besed?«

Duhovnik izreče to željo tako odločno, da ga grof takoj povabi, naj gre z njim. Grofica gre počasi za njima.

Grof pelje duhovnika v neko sobo, očitvidno igralno sobo otrok, in odpre neka vrata, skozi katera prodira slaboten odsev luči. Takoj vstopi bolniška sestra in grof mu jo predstavi.

»Ali bi smel trenotek sam govoriti s sestro?« prosi duhovnik. Grof odide.

»Dečku se blede?« vpraša dr. Brezay kratko.

»Nekako od šestih dalje. Še malo prej je vprašal, če smo Vam sporočili, da je bolan.«

»Ali govori mnogo?«

»Skoraj nič. Vsaj razumeti se ne more nič. Zelo je nemiren.«

»Ljuba sestra,« odgovori duhovnik z odločnostjo, ki zabranjuje vsak ugovor, »ukrenite, prosim, da gresta gospod grof in gospa grofica počivat. Jaz bom do jutra sam pri bolniku. Če bo kaj posebnega, vas dobim tu, kajne?«

Sestra — morala je že prekoračiti 60 let — se nič ne začudi. Samo kratko odvrne:

»Kakor želite, prečastiti!«

»Ukrenite, prosim, tudi, da se avto varno spravi pod streho in da dobi šofer malo okrepčila in si more kje odpočiti. Zjutraj bova morala zarana nazaj.«

Sestra gre ven. Zunaj razdraženo šepetanje, potem oddaljujoči se koraki.

Tiho odpre vrata in stopi v sobo malega bolnika.

Slabotna, zeleno zastrta luč razsvetljuje preprosto sobo, v kateri je bila še ena, nedotaknjena postelja. Dr. Brezay potegne stol tik k postelji in pozorno opazuje od vročice zaripljeni obraz svojega gojenca, ki težko diha skozi odprta usta in mirno leži, na pol k steni obrnjen.

Duhovnik si podpre glavo z obema rokama in čaka, čaka, dokler se ne pomiri. Potem prime z desnico dečka za desno roko, ki se je zagrebla v škrlatnordečo odejo.

Poskusiti hoče, kar mu je že nekoč pri hudo bolnem otroku uspelo, poskusiti, kako bi otrokovega blodnega duha zopet priklical k zavesti. Ve, da s klicanjem, ropotanjem in tresenjem nič ne opravi. Malo ročico drži v desni, kazalec položi na utripajočo žilo, sklone se čezenj in v malih presledkih govori enakomerno nad njim:

»Ivan, doktor Brezay je prišel! Dr. Brezay je prišel!«

Nekje bije ura dve zjutraj. Še vedno se sklanja duhovnik nad malim bolnikom in ponavlja brez poudarka gornje besede.

Bolnik se premetava, škriplje z malimi, belimi zobmi ali nerazumljivo mrmra. Nič ne kaže, da bi se mu vračala zavest.

Tupatam vstopi sestra skoraj neslišno v sobo in dá dečku požirek pijače iz pripravljene čaše, ki jo deček pohlepno izpije.

Ivan se ne zbudi.

Dr. Brezay se vzravna; ker ga že boli hrbet, se nasloni nazaj. Tako ne uspe.

»Gospod župnik mu je podelil svete zakramente.«

Duhovnik se spomni, da mu je ono noč Ivan rekel, da k župniku ne more k spovedi; ta pride večkrat k njegovemu očetu in mu zmeraj pravi »angelček«.

In čim dalje doktor to premišljuje, tem strašneje se mu vsiljuje:

»Kaj, če je mladeč...?«

Zopet si podpre glavo. Silno trpi, ko se mu tako predejo misli.

Ob štirih je bil Ivan previden; ni-li tako rekla gospa grofica? Ob štirih ga je poklicalo, klic skrajne sile in groze, Ivan ga je poklical!

Dr. Brezay prosi ljubega Zveličarja, roti ga, obljublja mu...

Ura udari tri. Dr. Brezay se vzravna. Tedaj...

Dvoje velikih svetlih oči je vprtih vanj, strmi vanj s trdovratnim žarom.

Je-li to vročično blodenje? Je-li bedenje?

Duhovnik zopet prime malo, vročo roko. Ohlapno leži v njegovi.

Duhovnik gleda. »Ljubi Ivan!« šepetaje in z levico boža dečka po glavi.

Globoko v dečkove oči se mu utopi pogled in s tresočim se glasom ponovi:

»Ubogi Ivan!«

Mladeč se strese. Vse telo mu drgeta. Solze mu zalijejo srepe oči in v istem hipu čuti duhovnik, da se dečkova vročična desnica oklene njegove in jo krčevito stiska.

Dr. Brezay se skloni nad dečkom:

»Ivan, ljubi moj Ivan,« šepetaje, »vse vem... prav zato sem prišel!«

Bolnik se ne more več premagati. Obrne se k steni in tako krčevito joče, da se duhovnik boji, da se bo zopet onesvestil. Rahlo skuša obrniti dečku glavo k sebi in vsi vrelci ljubezni se mu izlijejo v besede:

»Ivan, ljubi Ivan, daj, najprej urediva vso zadevo. Ne veš, doklej še utegneva. Daj, zberi se! Ljubi Zveličar ti je tako očitno pomagal. Saj si me klical danes popoldne...«

Mladeč se obrne k duhovniku. Oči mu plamte, ko se mu tiho in mukoma trgajo besede:

»Klical sem Vas... kričal sem... Gospod!... Gospod! Zakaj me ne slišite?« In pri teh besedah se z obema rokama oklene duhovnika za roko; na pol se vzravna v postelji, strmi v nasprotno steno in ponavlja še tiše, toda izraz obraza kaže strahotni napor volje: »Gospod... Gospod!«

Duhovnik trepeče za vsako minuto. Čim bolj se deček razburja, tem hitreje mora priti oslabeledost. Ivan pade na posteljo, oči se mu zapro.

Duhovnik ga stiska za roko, da mora bolnika boleti, z drugo roko potegne stolo iz žepa in si jo dene okrog vratu:

»Ivan, o počitnicah si bil slab...«

Slabotno dahne malček odgovor in trenotek trudno odpre oči.

»Pa si danes pri spovedi iz strahu zamolčal...«

»Nevredno opravil spoved in prejel sv. obhajilo; župnik...«

»Pusti, Ivan! Ali imaš sicer še kaj na vesti?«

»Nobenega smrtnega greha...« Slabotno se glasi odgovor; pa že mu je glas prostejši.

»In ti je žal, Ivan, ljubi moj Ivan! Zveličar, ki je zate umrl, zate, da bi prav za te tvoje grehe zadostil in te rešil, in te tako ljubi, je danes, ko si ga tako hudo razžalil, tvoj klic prinesel do mene, da bi se mu ne pogubil...«

Solze privro dečku v oči, ko prekine duhovnika:

»Žal mi je, tako zelo mi je žal, o... o, moj Bog in Gospod, vsi grehi... vsega mojega življenja...« in neslišno moli kesanje, ki ga je vsak večer molil na Montani pri skupni večerni molitvi.

Duhovnik mu gleda na ustnice. Ko se ne pregibljejo več, se prime trenotek za srce, tako veliko veselje kipi v njem, ko govori tiho in živo: »Ego te absolvo a peccatis tuis...«

Ko konča odvezo, odpre deček oči. Veselje ga je kakor nanovo poživilo in ga okrepilo. Zgrabi duhovnika za roko in jo goreče poljubi.

»Gospod... saj sem hotel; res sem hotel tudi župniku vse povedati... in potem je rekel: »Veliko pač nimaš na vesti...« in potem... nisem mogel več... in ko mi je hotel dati sv. obhajilo... potem... sem mislil, zdaj je tako vse končano, v pekel pridem... saj moram, in potem... tudi hočem. In ko je odšel, so me pustili samega... in tedaj sem klical... in...«

Ihtenje mu zopet ne da govoriti; oči se mu zapro.

»...in tedaj si izkusil, kako zelo te ljubi Zveličar!«

»Ljubi me...« Naravnost strastno poljubi deček z izsušenimi ustnicami križ, ki mu ga duhovnik ponudi.

»In ti pojdeš k Njemu, kmalu k Njemu... Ali bi šel rad k Njemu?«

Duhovnik se hipoma vzravna; oči mu žare na dečkovem obrazu, ki še enkrat odpre velike oči in odgovori jasno in mirno:

»K Njemu! Da, k Njemu, saj me tako ljubi!«

Duhovnik stisne dečku roko:

»Na svidenje, Ivan, ljubi moj Ivan! Kmalu pridem za teboj... prav kmalu!«

Otrok se ne odzove več toplemu pritisku roke. Smehlja se v nezavesti z izrazom na obličju, kakršnega duhovnik še ni nikoli videl na njem.

Sestra, ki je bila nehote priča zadnjih besed dr. Breczaya, je obšla zona pri pogledu na duhovnika. Dečka je znova zgrabilo, da je kar žarel.

Duhovnik kleči pred posteljo malega bolnika, z glavo se je zaril v otrokovo odejo. Po četrturi molitvi vstane; še enkrat se skloni nad dečkom in ga prekriža na vročem čelu.

Z mirnimi koraki stopi potem k vratom in prosi sestro, naj vstopi.

»Glejte, ljuba sestra,« šepetaje prijazno, »kako je lep!«

Sestra dolgo motri dečka, potem pa reče:

»Obrnilo se mu je na bolje! Hvala Bogu!«

»Odločilo se je!« Vesel poudarek je v duhovnikovih besedah. »Ob tri četrti na devet bom zanj opravil prvo mašo zadušnico!«

Sestra vsa zmedena strmi v čudne oči, ki jo pogledajo pri teh besedah.

»In povejte gospodu grofu in gospe grofici, da jima sin Ivan ne bi bil mogel lepše umreti. Zahvalimo Boga, da se sme vrniti domov!«

Po kratkem odmoru nadaljuje:

»Povejte, prosim, gospodi, da nisem mogel dlje ostati. Pokažite mi, prosim, kako pridem ven in kje dobim šoferja. Zdaj bolnika lahko brez strahu zapustite in potem zbudite starše! Naj bodo pri njem, ko bo umiral!«

S solzami v očeh in vsa zmedena hiti stara sestra, ki je videla že toliko gorja, pred duhovnikom.

Ko kmalu nato potrka na vrata gospe grofice, vidi skozi okno na hodniku, kako je svetlobni stožec odbrzel v noč. Znova jo prevzame groza radi tega nočnega obiska.

Kmalu po petih zjutraj neha biti malo srce. Ne da bi se zopet zavedel, deček smehljaše zaspil za vedno.

Če bi bilo storiti pol tako lahko kot hoteti, potem bi imeli na svetu polno mojstrovín.

Kaj prav za prav hočeš? Vprašaj se o tem v mirni uri in si odkritosrčno odgovori!

(Raupach.)

(Hilty.)

KONGREGACIJSKI OBZORNIK

† Marici Kostanjevac v slovo!

Kot vsako tretjo nedeljo v mesecu, tako smo se tudi to nedeljo zbrale pri Mariji, v kapelici.

Sveta daritev!

Naša pesem je utihnila. Spustile smo se na kolena in čakale — Gospoda!... Trikrat se je oglasil zvonček pred oltarjem... Jagnje božje!... Gospod! Naša srca so zadrhtela v objemu Kristusovem. K nam je prišel naš Jezus, in tedaj, isti čas tudi k Tebi, Marica! Samo drugače. In Marija z njim! Lahno Te je prijela, Te nagnila, utrgala, prižela k sebi in ovila v svoj plašč. Marica! Pri Njej si, pri naši Mamici, katero me vse tako zelo ljubimo in katero si Ti tako nad vse ljubila. Ali Ti ni lepo, Marica, v Njenem objemu? Smehljaš se nam v Njenem naročju. Ti, Njena cvetka!

Z Njenim trakom si ležala med rožami, kot angel si bila. Ob sencih so Ti padali kodri okrog glave, svoje lepe, črne očke si imela tesno zaprte, na ustnih Ti je ležal smehljaj. V rokah pa si krčevito držala križec! K Tebi, Gospod!

V sredo je gorela lučka na Tvojem prostoru. Boječe smo se ozirale nanjo. Prazen prostorček in lučka na njem.

Gospod voditelj pa nam je govoril o Tebi!... Da bi bile vse take, kot si bila Ti!

Daj, Marica, poprosi Mamico, naj ljubi tudi nas vsaj malo tako, kot je ljubila Tebe. Saj smo tudi me vse tako Njene!

Ti pa Marica, boš vzor nam vsem, ki smo Te poznale in ljubile. Večen bo spomin nate. In — lep! *Kongreganistinke srednje stolne kongregacije*

† Marica Kostanjevac

»Vse, kar mi dá Oče,
bo prišlo k meni«
(Jan 6, 37).

POVSODI BOGA

Kraljestvo Kristusovo raste!

Za časa vladanja velikega misijonskega papeža Pija XI., torej v zadnjih 11 letih, je bilo ustanovljeno 130 novih misijonskih okrajev (distriktov); število spreobrnjenecv je naraslo za 6 milijonov; v tem času je bilo posvečenih 2374 misijonskih duhovnikov, med njimi je 908 domačinov; za vzgojo duhovnikov domačinov je bilo ustanovljenih 130 semenišč, malih in bogoslovnih, v katere vstopi vsako leto okoli 2000 gojencev in semeniščnikov. Število katehistov se je v teh letih pomnožilo za 39.318, drugih laikov, misijonskih pomočnikov, pa za 12.022. Nastalo je 17 novih moških misijonskih družb in 110 ženskih. Misijonarji so v tej kratki dobi odprli 11.587 šol, ki jih obiskuje 687.907 otrok, poleg tega pa še 244 sirotišnic in 90 bolnišnic. Kristusovo kraljestvo raste in se širi! Pomagajmo! Z molitvijo in žrtvami, vedno vneti za misijonsko stvar!

Cerkev letalec v Franciji.

Na robu največjega francoskega letališča Le Bourget je bila 5. novembra posvečena cerkev, namenjena letalcem vsega sveta. — Imenuje se St. Charles-du-Nouveau-Bourget, v spomin na nadškofa Charlesa Gibierja, ki je bil velik prijatelj in pospeševatelj aviatike, in v spomin na Charlesa Nungesserja, ki se ni vrnil s prekoceanskega poleta. Je župna cerkev mesteca Nouveau-Bourget, ki je nastalo prav radi velikega razvoja tega letališča. Cerkev ima tri zvonove: navadnega, drugega za molitev za letalske potnike in tretjega za pilote. Župnik abbé Journet je sam letalec. Povsod Boga!

Liturgično gibanje.

Od 10. do 13. oktobra se je vršilo v Pragi, v samostanu Emaus, prvo liturgično zborovanje na Češkem. Na programu so bila zanimiva predavanja: o pomenu in namenu liturgičnega gibanja; o individualni in liturgični molitvi; o cerkvenem letu; o udležbi kristjanov na Kristusovem duhovništvu; o sv. maši, središču našega življenja; o poeziji v liturgiji; o pomenu sv. maše za izobražence; o socialnem pomenu sv. zakramentov; o liturgiji in katoliški akciji; o liturgični orientaciji župnije; liturgija v šoli; liturgija in mladina. Kar program za vaš kongregacijski liturgični krožek!

Naloge bližnje bodočnosti.

Kardinal Bertram, nadškof v Breslau-u, je v svojem pastirskem listu (v oktobru) označil kot nalogo nemških katoličanov predvsem: poživiti delo v katoliški akciji, razplesti karitativno delo, nuditi mladini kar najpopolnejšo vzgojo v načelih in v značaju ter skrbeti za svobodno katoliško časopisje in svoboden katoliški tisk, ki je nujen pomočnik za učeniško službo sv. Cerkve, za rast in obrambo kraljestva božjega na zemlji.

Katoliške univerze na Kitajskem.

Novo šolsko leto znači za katoliške univerze na Kitajskem nov napredek, čeprav je gospodarska kriza ponekod zmanjšala število dijakov. Univerza Fu-jen v Pekingju, ki jo vodijo sedaj očetje Družbe božje besede (prej benediktinci), je zelo dobro urejena; posebno oddelek za kemijo se more meriti z vsako drugo iz 59 kitajskih univerz. Bolj južno v Tientsinu imajo jezuiti visoko šolo za industrijo in trgovino (Hautes Études), ki razveseljivo napreduje. Za to šolo se dijaki pripravljajo predvsem v jezuitskem kolegiju ravno tam. Lani je prejelo sv. krst 50 slušateljev te visoke šole, število, ki pomeni morda edini primer v zgodovini katoliških univerz. — Še bolj na jugu, v Šanghaju, je katoliška univerza Aurora, ki je posebno znana in obiskana zaradi svoje medicinske fakultete. Ze v 30 katoliških bolnišnicah delujejo zdravniki, ki so studirali na tej univerzi. Obiskujejo jo tudi dijaki iz sosednih držav (Rusi, Japonci).

Dan molitve.

Vlada Južne Afrike je odredila letošnji 20. september za dan molitve po vsej državi. V svojem pozivu pravi ministrski predsednik general Hertzog (protestant): »Vabim prebivalstvo, da v kar največji enotnosti in skupnosti prosi Vsemogočnega, naj nas reši iz stiske (suša, splošna kriza), drugič da pokaže do bližnjega tisto ljubezen in pravičnost, ki ju Bog zahteva od nas in ki edino moreta dvigniti naš narod.«

Sveta maša med razbojniki.

Sv. oče je dovolil dvema jezuitoma, p. Avitu in p. Estebanu, ki sta oba jetnika kitajskih roparjev (že od l. 1930. oz. 1931.), da smeta opraviti od časa do časa daritev svete maše brez mašne obleke, brez svetih posod, brez sveč. Edino, kar potrebujeta, je kruh in vino. I. L.

Prleški Franček ma guč.

Zadnjo krat kda sen v Marprugi duhovne vaje dela, tepa sen se z tekimi študenti spozna ka jaz najne več imena totih vseh gospodov ne vejn. Prusili so me ka bi jin naj še neke za našo »Zvezdo« napisa, no pa bodi. Či bon meja keko teko cajt te mu se večkrat zglosa, pa to či mi glih nedo nič pločali, se jaz tak vejn, ka so študenti bouge pare. Keko sen si od tistih predovanj zapomna je to tudi »karitas«.

Jaz mislin ka te najbolje najgiring kak se je men na duhovnih vajah dupalo. Ježuš, vse je v redi blo, samo 3 dni nej sen smeja nič gučati, za mene je vejte to zelo hūdo, jaz ka tak nezerensko rad gučin. Gda sen kerega sreča, pa mi je kaj pu tihem na vūho poveda, te pa sen jemi s prsti odgovarja tak kak mutec, tepa so še se mi vūn smijali toti kruci.

No pa, ka nemo pozaba kakšno nevolu smo na Pohorji meli z izletom. Po Marprugi smo še veselo pejli »Povsod Bog«, tak ka so vsi štacūnari vūn svojih kšeftov prileteli, pa nas poslušali. Se nas je tudi vreedno blo, eno 200 študentov peti člti. Eden je prava to so gvišno vougri, venda na kirfanje kama grejo. Se neke jih je tak tudi poleg blo. Do poudne je vse fajn blo, pejli, jeli pa pili smo keko smo pač meli. Gda pa smo nazaj šli, skoro nevūpan povedati tak me je srom. Vejte dež je tak šau kak da bi s škafa na nas ker vlejva, tepa še se je bejli cukar zneba vsipa, samo škoda, da je po toči žmaba meja. Van povejn, tak moker sem še nejba na Pohorji pa nemu venda nikoli več. Bole sem se pod būkvo vlejka, bole je doj pinkalo. Jaz sen najtazodnji v Marprug prmašira, či sen glih na Pohorji ta prvi bija. Meja sen namreč lejpe šimi šolnečke, te pa je škoda blo po njih, pa sen moga celo pot bos iti. Van povejn, ka me je tak v noge zeblo no pikalo, kak da bi na »Nore polic bija.

Najbole pa se mi je dupadna tisti malinovski banket pa tiste sladke turte, škoda

le, ka jih je nejblo še več. Jaz sen se za svoj tal tak poflisa. Jaz sen brez pardona jau dukič je kaj pač na taleri blo. Tou je meni šecko jedno, či je moj sousid kaj douba ali nej. Se so mi moj oča nej zapstoj pravli, ka sen malo tak nor, malo pa se moren nor napraviti, te pa mu že dobro skoz priša. Jaz pa se pač tega držin, pa le vidin, ka so oča prač meli.

Jaz sen tudi en kos kumponista, samo to drugin nesmejte puvedati, vači še bon moga štibro plačati. Za naš marpruški banket sen tudi eno malo pesmico skumponira, besejde pa so:

Sladki malinovec piti,
svoje žive dni;
Zmir en štikelc turte jesti,
tou me veseli!

Drugič bon Van napisa, kak se mi je na pučitncah gudilo.

File srčne grūse! *Prleški Franček*

Statistika naših naročnikov.

Kraj:	Štev. naročnikov	dijakov:	Lani:
Ljubljana	458		532
Maribor	114		140
Št. Vid	87		60
Celje	45		61
Murska Sobota	20		60
Kranj	35		31
Novo mesto	45		27
Kočevje	20		11
Ptuj	14		10
Škofja Loka	25		39
Verzej	10		4
Trzin	5		5
Celovec	5		5
Razni kraji	44		66
Ostalo inozemstvo	4		3

V celoti, če štejemo tudi nedijake, smo letos zgubili okoli 100 naročnikov. Pobrala nam jih je kriza v dijaških žepih. Trdim pa, da ogenj »Naše Zvezde« nikjer ni pojenjal. Pa če bi se le motil? Vstani, kdor spiš!

Mohorjeva tiskarna

v Celju

r. z. z. o. z.

izvršuje vsa tiskarska dela: knjige, časopise, uradne, trgovske, industrijske, društvene in zasebne tiskovine lično, točno in po nizkih cenah

Knjigoveznica

se priporoča za vsa v knjigoveško stroko spadajoča dela, kot vezanje vsakovrstnih knjig, revij itd.

Knjigarna

in trgovina s papirjem ter pisarniškimi potrebščinami nudi veliko izbiro molitvenikov, šolskih, leposlovnih, znanstvenih in poslovnih knjig, papirja, šolskih zvezkov itd.

Mariborsko dijaštvo

kupuje vse potrebščine
in knjige v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

Koroška cesta št. 5

Aleksandrova cesta št. 6

in

Valvazorjeva ulica št. 36

KNJIGE

ŠOLSKE IN VSE
DRUGE, DOMAČE
IN TUJE KUPITE V

**JUGOSLOVANSKI
KNJIGARNI**

V LJUBLJANI
(PRED ŠKOFIJO)

NOVA ZALOŽBA V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG

Knjigarna — Pisarniške potrebščine
se priporoča pri nakupu
knjig, vseh vrst šolskih
in pisarniških potrebščin.
Ima v zalogi primerna
darila za vsako priliko.

Založba Cankarjevih in Finžgarje-
vih zbranih spisov in prvovrstnih
drugih izvirnih slovenskih knjig in
prevodov iz svetovne književnosti

Papir
šolske potrebščine
?

H. NIČMAN *nasl.*

*Prodajalna Katoliškega
tiskopnega društva,
Ljubljana, Kopitarjeva 2.*

**SALDA-KONTE
STRACE
JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE
MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE ITD.**

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

**KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE**

REG. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA 6 H

KAR JE RES, JE RES!

Najlepše TISKOVINE, naj bodo že za
pisarniško porabo ali pa LITOGRA-
FIRANE ozir. tiskane v BAKROTISKU
za reklamne namene, prav tako tudi
KLISEJE za naše oglase nam dobavi

**JUGOSLOVANSKA TISKARNA
V LJUBLJANI**

Izvršitev je prvovrstna, materiala brez-
hiben, cene so umerjene, dobava točna.
Telefon 2992

JOSIP OLUP, LJUBLJANA

Trgovina z manufakturnim blagom, moško kon-
fekcijo in modnimi potrebščinami. Velika izbira
kamarnov, sukna in hlačevine iz priznane
najboljših angleških, čeških in domačih tovarn.
Velika zaloga moških in deških oblek ter v-a-
kovrstnega perila iz lastne tovarne Triglav.
Obleke in perilo se izdelujejo tudi po meri.

Trgovski prostori:

Stari trg št. 2, Pod Trančo št. 1 in Kolodvorska 8

MOJE NACELO JE:

dobro blago in najnižje cene

Priporoča se trgovina s
papirjem, devocionalijami
in šolskimi potrebščinami

ANTON SFILIGOJ

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2

Ure, zlatnina,
optični
predmeti

LUKA VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

